

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων

Ετήσια Έκθεση
2022

Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας των
Φύλων στους Δήμους και τις Περιφέρειες

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2023

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
& ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 8, Αθήνα Τ.Κ. 105 59

Τηλέφωνο: 214 40 55 251 - 245

web: www.isotita.gr

e-mail: info@isotita.gr, gramggif@isotita.gr

facebook: <https://www.facebook.com/ggdopif>

Συντακτική ομάδα:

Νικολίνα Γκαύρου, στέλεχος Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Φαίη Δερβένη, στέλεχος Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Στέλλα Μάλλιου, στέλεχος Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Σοφία Νικολάου, στέλεχος Τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Δημήτρης Σγουρινάκης, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο)

Ισμήνη Σιούλα-Γεωργουλέα, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο)

Ελένη Λεμπιδάκη, στέλεχος Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Επιμέλεια κειμένου:

Δημήτρης Σγουρινάκης, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο)

Μαρία-Χριστίνα Τσιάμα, στέλεχος Τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Θερμά ευχαριστήρια στην κα Αντιγόνη Φάκα, Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου για την πολύτιμη βοήθειά της στη δημιουργία των χαρτών της παρούσας Έκθεσης.

Συντομογραφίες

Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων	ΔΕΠΙΣ
Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων	ΠΕΠΙΣ
Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	ΓΓΙΑΔ
Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης	ΟΤΑ
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων	ΕΣΔΙΦ
Council of European Municipalities and Regions	CEMR
Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης	ΕΣΠΑ
Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας	ΟΕΥ
Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	ΝΠΔΔ
Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης	ΕΕΤΑΑ
Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (νυν Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων)	ΓΓΙΦ
Συλλογική Απόφαση Έργων Περιφέρειας	ΣΑΕΠ
Ένωση Περιφερειών Ελλάδας	ΕΝΠΕ
Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας	ΚΕΔΕ
Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων	ΕΣΙΦ
Συμβουλευτικό Κέντρο	ΣΚ
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	ΕΚΚΑ
Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας των Φύλων	ΚΕΘΙ
Ελληνική Αστυνομία	ΕΛΑΣ
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	ΜΜΕ
Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας	ΓΣΕΕ
Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο	ΔΗΠΕΘΕ
Κέντρο Ανοιχτής Φιλοξενίας Προσφύγων	ΚΑΦΠ
Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	ΚΔΑΠ
Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων	ΚΑΠΗ
Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας	ΚΕΠΑ

Περιεχόμενα

Χαιρετισμός Υφυπουργού	4
Χαιρετισμός Γενικής Γραμματέα.....	5
1. Το πλαίσιο άσκησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους - Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία	6
2. Μεθοδολογία Έρευνας	10
3. Ευρήματα της Έρευνας	13
3.1. Ένταξη Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στην Διοίκηση του Δήμου - Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες.....	13
3.2. Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ).....	17
3.3. Θέματα Ισότητας Φύλων – Αντιμετώπιση περιστατικών βίας κατά των γυναικών	20
3.4. Δράσεις Προώθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων.....	22
4. Ενδεικτικές Καλές Πρακτικές	27
5. Συμπεράσματα.....	30
6. Βιβλιογραφία	32
Παράρτημα Ι: Φόρμα Ερωτηματολογίου	33

Χαιρετισμός Υφυπουργού

Η Ελλάδα προχωρά μπροστά με σταθερότητα, σοβαρότητα, γνώση και προγραμματισμό. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο η σύσταση του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αποτελεί την πλέον τρανή απόδειξη ότι η ελληνική πολιτεία δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα ζητήματα Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Δημιουργούμε όλες εκείνες τις προϋποθέσεις και παράγουμε πολιτικές οι οποίες μπορούν και έρχονται να συμβάλλουν ουσιαστικά στην πραγμάτωση του στόχου μας. Στην ουσιαστική ισότητα στη χώρα μας.

Σημαντικός σύμμαχος σε αυτή την προσπάθεια, είναι η τοπική αυτοδιοίκηση. Με πρωταγωνιστικό ρόλο τόσο οι Δήμοι όσο και οι Περιφέρειες αφήνουν το δικό τους στίγμα στην υλοποίηση και εφαρμογή των πολιτικών του κράτους. Με δεδομένα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα κάθε περιοχής καθένας από τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί μια αυτόνομη μονάδα άσκησης πολιτικής ισότητας σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας.

Κάθε χρόνο κάνουμε σημαντικά βήματα. Η θέση της χώρας μας διεθνώς βελτιώνεται τόσο στα ζητήματα ισότητας των φύλων όσο και στη θέση των γυναικών στην εργασία και την κοινωνία. Η Ελλάδα συγκέντρωσε την απόλυτη βαθμολογία στον δείκτη για την νομική ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το γεγονός αυτό δεν μας εφησυχάζει, απεναντίας μας δίνει μεγαλύτερη δύναμη να συνεχίσουμε τις προσπάθειες μας για μια κοινωνία ίσων δικαιωμάτων και ίσων ευκαιριών. Έχουμε μπροστά μας να διανύσουμε πολύ δρόμο.

Ως χώρα έχουμε και τα εργαλεία και το νομικό πλαίσιο για να υποστηρίξουμε αυτή μας την προσπάθεια. Μια προσπάθεια συλλογική που καθένας και καθεμιά χρειάζεται να μοιραστούμε τον κοινό μας όραμα και να το μεταφέρουμε στη καθημερινότητά μας. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025, αποτελεί τον οδικό μας χάρτη. Μέσα σε αυτό διαμορφώνεται ένα συνεκτικό πλαίσιο πολιτικών ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις σχεδιαζόμενες πολιτικές μέσω στοχευμένων έργων και δράσεων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην ενίσχυση της θέσης της γυναίκας σε τοπικό επίπεδο και την προώθηση της ισότητας των φύλων στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Σε πρώτο επίπεδο οι Δήμοι και σε ένα δεύτερο οι Περιφέρειες αποτελούν τα κανάλια επαφής του πολίτη με το κράτος. Η φροντίδα, η πρόληψη και η προστασία των πιο ευάλωτων ομάδων περνούν μέσα από το δικό τους πεδίο δράσης και άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Χωρίς την πραγματική εμπλοκή, ενεργοποίηση και δραστηριοποίηση των τοπικών κοινωνιών κάθε δράση, κάθε νομοθετική πρωτοβουλία, κάθε πρόθεση, εξανεμίζεται.

Η εφαρμογή των πολιτικών ισότητας είναι δουλειά όλων μας για να χτίσουμε την Ελλάδα του αύριο που θέλουμε και μπορούμε.

Μαρία-Αλεξάνδρα Κεφάλα – Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Χαιρετισμός Γενικής Γραμματέα

Η συμμετοχή των γυναικών στα κοινά και στα κέντρα λήψης αποφάσεων παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη. Αυτό επιβεβαιώνουν τα στοιχεία και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με την έμφυλη ισότητα να είναι ένα κρίσιμο ζητούμενο για όλες και όλους.

Για τις περισσότερες γυναίκες, όπως γίνεται αντιληπτό και από έρευνες, δεν είναι εύκολο, όχι μόνο να κερδίσουν τη μάχη των αυτοδιοικητικών εκλογών, αλλά ούτε καν να πάρουν την απόφαση να συμμετέχουν. Οι δυσκολίες και οι δισταγμοί τους, μεταξύ άλλων, συνδέονται με τους πολλαπλούς ρόλους που αναλαμβάνουν και οι οποίοι τις επιβαρύνουν με πολλαπλάσιες υποχρεώσεις σε σύγκριση με τους συζύγους, τους συγγενείς, τους προϊσταμένους και τους συναδέλφους τους.

Η παρουσία των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ακόμη πιο αδύναμη από ότι στην Βουλή και αυτό δείχνει ότι η πρόκληση για την προαγωγή της έμφυλης ισότητας σε αυτόν τον χώρο είναι ακόμη μεγαλύτερη. Πολύ περισσότερο όταν η αυτοδιοίκηση γίνεται όλο και πιο σημαντική για τις αποφάσεις που αφορούν την καθημερινότητα του πολίτη, την ποιότητα ζωής και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει θέσει ως βασική προτεραιότητα την ενίσχυση της ισόρροπης συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην πολιτική και στα κέντρα λήψης αποφάσεων με υλοποίηση συγκεκριμένων πολιτικών και δράσεων.

Δρ Ζέφη Δημαδάμα – Γενική Γραμματέας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Το πλαίσιο άσκησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους - Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία

Ο νόμος 4604/2019 για την «Πρώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας» έθεσε το πλαίσιο άσκησης πολιτικής για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Πιο συγκεκριμένα, με το άρθρο 5 του Ν.4604/2019 στις αρμοδιότητες των ΟΤΑ α' βαθμού για την πρώθηση της ισότητας των φύλων προστέθηκε η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων της ισότητας των φύλων, σύμφωνα με τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΕΣΔΙΦ) και πρωτοβουλιών για την πρώθηση της ισότητας των φύλων εντός των διοικητικών τους ορίων, καθώς και την εφαρμογή του εργαλείου της «Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες» με την υλοποίηση των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτή για την πρώθηση της αρχής της ισότητας των φύλων.

Το ισχύον πλαίσιο άσκησης πολιτικών ισότητας στους Δήμους περιλαμβάνει τα παρακάτω εργαλεία, διοικητικές υπηρεσίες και συλλογικά όργανα:

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες εκπονήθηκε από το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης (CEMR) σε συνεργασία με φορείς από διάφορες χώρες με στόχο οι Δήμοι και οι Περιφέρειες να αναλάβουν δημόσια επίσημη δέσμευση για την ένταξη της διάστασης του φύλου στις πολιτικές τους καθώς και την υλοποίηση, εντός την επικράτειάς τους, των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτήν.

Μέσω της Χάρτας Ισότητας οι υπογράφουσες Αρχές ενθαρρύνονται, χωρίς να δεσμεύονται νομικά, να υλοποιήσουν πολιτικές και να ορίσουν δράσεις για την ισότητα των φύλων, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, καθώς η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί το εγγύτερο στους πολίτες επίπεδο διακυβέρνησης και οφείλει να συμβάλλει στη δημιουργία μίας δημοκρατικής και ανοιχτής κοινωνίας, αναλαμβάνοντας συγκεκριμένες πρωτοβουλίες υπέρ της ισότητας των φύλων.

Στο πλαίσιο αυτό ήδη από το 2011, η ΓΓΙΑΔ, μέσα από το Έργο «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο» και τη συγχρηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2007-2013, προχώρησε στην έκδοση της Ευρωπαϊκής Χάρτας και ξεκίνησε τη διαδικασία υπογραφής της από Δήμους και Περιφέρειες ενώ εκπόνησε το σχετικό Οδηγό Εφαρμογής της Χάρτας. Ο Οδηγός Εφαρμογής, κινούμενος και προς την κατεύθυνση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, εξειδικεύει τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στη Χάρτα και που καλείται να υλοποιήσει ο κάθε φορέας αυτοδιοίκησης.

Υπηρεσιακές μονάδες άσκησης κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών ισότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 97 του Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»), στην αρμοδιότητα των Δήμων περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των πολιτικών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό (δημοτικό) επίπεδο. Οι αρμοδιότητες αυτές θα υλοποιούνται από την Υπηρεσιακή Μονάδα Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας, η οποία απαιτείται να προβλεφθεί στους υπό σύσταση Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) των νέων Δήμων. Παράλληλα, στο άρθρο 103, προβλέφθηκε η συγχώνευση νομικών προσώπων, έτσι ώστε κάθε Δήμος να μπορεί να έχει έως δύο Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, στα Πρότυπα Σχέδια Οργανισμών Εσωτερικών Υπηρεσιών που σχεδίασε η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) προβλέπεται η σύσταση Διεύθυνσης Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής Ισότητας στους πρότυπους ΟΕΥ των μεγάλων Δήμων (άνω των 60.000 κατοίκων). Οι μονάδες αυτές σύμφωνα με το νόμο Ν.3852/2010 όφειλαν να ενταχθούν στους οργανισμούς των Δήμων έως το τέλος του 2012.

Στους υπόλοιπους Δήμους, για την ουσιαστική εφαρμογή των δεσμεύσεων της Χάρτας Ισότητας των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες, απαιτείται η σύσταση αντίστοιχης Υπηρεσιακής Μονάδας Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (τμήμα, γραφείο, ομάδα έργου κ.λπ.), ανάλογα με το μέγεθος και τη γεωγραφική θέση κάθε Δήμου που προτείνεται από την ΕΕΤΑΑ. Στόχος της Μονάδας αυτής είναι να επιτρέπει την ανάπτυξη των εκάστοτε δημοτικών πολιτικών και προγραμμάτων με την οπτική του φύλου, σχεδιάζοντας και μεριμνώντας για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα των γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς (ΓΓΙΦ, 2011).

Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)

Με το άρθρο 6 του νόμου Ν.4604/2019 θεσμοθετείται και η σύσταση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, η οποία είναι συμβουλευτικό, προς το Δημοτικό Συμβούλιο, όργανο με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του δήμου, εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο,

β) διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του δήμου τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής.

γ) συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσιακές μονάδες του δήμου και με δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο.

δ) συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΓΙΑΔ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)

Με το άρθρο 7 του νόμου Ν.4604/2019, σε κάθε περιφέρεια συνιστάται Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, αποτελείται από εννέα μέλη και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) λαμβάνει υπόψη τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (νυν Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, με σκοπό την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές της περιφέρειας,

β) εισηγείται και συμμετέχει στην κατάρτιση περιφερειακού σχεδίου ισότητας,

γ) διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα της περιφέρειας τη λήψη αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής,

δ) συνεργάζεται με τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας, τις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες της περιφέρειας, με το Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας της περιφέρειας, καθώς και με λοιπές δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών,

ε) εισηγείται προς το περιφερειακό συμβούλιο την ένταξη έργων στις Συλλογικές Αποφάσεις Έργων Περιφέρειας (ΣΑΕΠ) που προωθούν τα ανωτέρω μέτρα και τις σχετικές δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών,

στ) συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΓΙΑΔ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, στην περιφέρεια, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών,

ζ) επιδιώκει τη διασφάλιση και προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων μέσα από δράσεις επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης πολιτών της περιφέρειας.

Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας το οποίο υπάγεται απευθείας στον Περιφερειάρχη.

Αυτοτελή Γραφεία Ισότητας σε ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ

Με το άρθρο 8 του Ν.4604/2019 τροποποιείται ο ν.3852/2010 και θεσμοθετούνται αυτοτελή Γραφεία Ισότητας σε ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ τα οποία έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) ενημερώνουν τα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια για την συγκρότηση της Περιφερειακής και της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων, αντίστοιχα,

β) συνεργάζονται με τους δήμους και τις περιφέρειες, με σκοπό την ανάδειξη και υλοποίηση σχεδίων και δράσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την ισότητα των φύλων,

γ) συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων και των περιφερειών για την κατάρτιση τοπικού και περιφερειακού σχεδίου δράσης για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση,

δ) συνεργάζονται με αιρετές και τις υποψήφιες αιρετές γυναίκες της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανάπτυξη δικτύων συνεργασιών με τους φορείς της αυτοδιοίκησης, με σκοπό την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση,

ε) ενημερώνουν τις γυναίκες για τις δράσεις των Γραφείων Ισότητας, της ΓΓΙΑΔ και άλλων φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα ισότητας των φύλων.

Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων (ΕΣΙΦ)

Με το άρθρο 20, Ν. 4808/2021, έγινε τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 4604/2019 σύμφωνα με την οποία συνιστάται συλλογικό συμβουλευτικό γνωμοδοτικό όργανο με την ονομασία «Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων» (ΕΣΙΦ), το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και έχει την αρμοδιότητα να διεξάγει διαβούλευση με γυναικείες οργανώσεις και οργανώσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων, κοινωνικούς φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εκπροσώπους των τμημάτων ισότητας ή εν γένει των οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών, εκπροσώπους των ΟΤΑ α' και β' βαθμού και εκπροσώπους ανεξάρτητων αρχών με σκοπό την υποβολή προτάσεων προς τη ΓΓΙΑΔ για την υιοθέτηση πολιτικών και δράσεων που προωθούν την ισότητα των φύλων, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και δράσεων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία.

2. Μεθοδολογία Έρευνας

Στο πλαίσιο της καταγραφής των δράσεων προώθησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους, η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διεξήγαγε και φέτος, όπως και τα τελευταία 5 χρόνια, πρωτογενή έρευνα την οποία απηύθυνε στο σύνολο των Δήμων και Περιφερειών της χώρας.

Τα Τμήματα που συνεργάστηκαν για την διεξαγωγή της Έρευνας ανήκουν στην Διεύθυνση Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Παρακολούθησης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων και είναι τα παρακάτω:

- Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο)
- Τμήμα Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- Τμήμα Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Η Έρευνα περιλαμβάνει είκοσι επτά ερωτήματα στον κύριο κορμό και επτά εισαγωγικά ερωτήματα που σκοπό έχουν την καταγραφή των γενικών στοιχείων κάθε Δήμου και Περιφέρειας και της ιδιότητας της υπεύθυνης/του υπεύθυνου συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου. Τα δεκαέξι επόμενα ερωτήματα αφορούν ζητήματα αρμοδιοτήτων, ένταξης, συνεργασιών και παραπομπής θεμάτων ισότητας των φύλων και περιστατικών βίας κατά των γυναικών. Τα υπόλοιπα ερωτήματα αφορούν την περιγραφή των δράσεων, οι οποίες υλοποιήθηκαν από τους Δήμους και τις Περιφέρειες με σκοπό την προώθηση των πολιτικών ισότητας των φύλων. Τέλος, συμπεριλήφθηκε ένα γενικότερο ερώτημα με σκοπό την καταγραφή των βασικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες του συγκεκριμένου ΟΤΑ.

Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε αρχικά σε ηλεκτρονική μορφή προς τις Δημοτικές και Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων και στη συνέχεια στάλθηκε στα αρμόδια, κατά περίπτωση, όργανα της Διοίκησης για θέματα ισότητας των φύλων, όπου αυτά υπήρχαν.

Η χρονική περίοδος που ζητήθηκε να ληφθεί υπόψη για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι το έτος 2022 (έτος αναφοράς) και η αποστολή των ερωτηματολογίων προς τους Δήμους πραγματοποιήθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023.

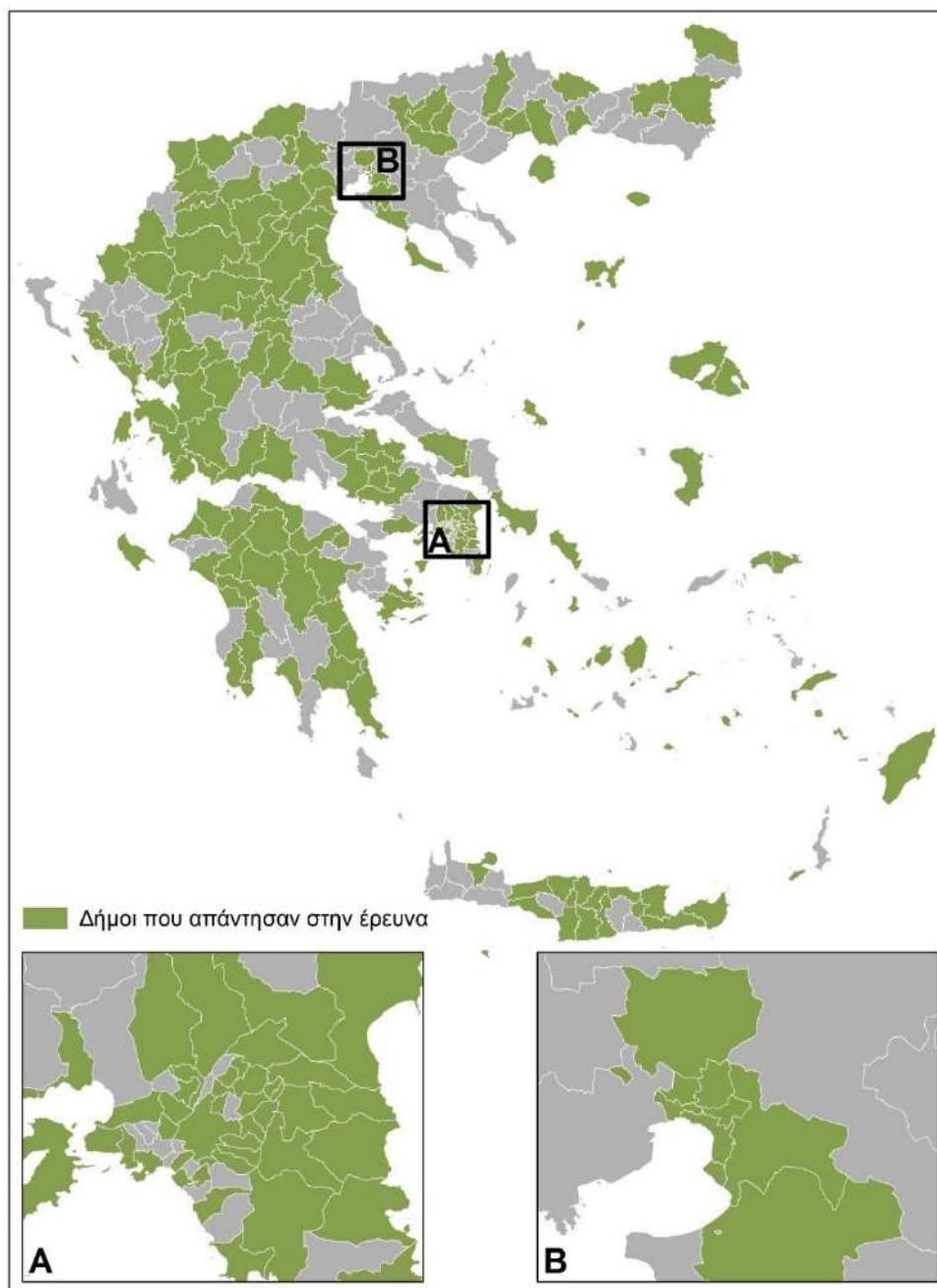
Για την διαμόρφωση του τελικού στατιστικού προϊόντος ήταν απαραίτητη η επεξεργασία των δεδομένων - απαντήσεων με τα κατάλληλα τεστ στατιστικής σημαντικότητας των ευρημάτων, η διαγραφή των διπλών εγγραφών, η διατήρηση στη βάση δεδομένων των μεταγενέστερων απαντήσεων έναντι των προγενέστερων όταν αυτές προέρχονται από τον ίδιο Δήμο, η ομαδοποίηση των απαντήσεων, η απόρριψη των ακραίων τιμών ως εσφαλμένων καθώς επίσης και η, κατά περίπτωση, αντικατάστασή τους.

Η στατιστική επεξεργασία των απαντήσεων του ερωτηματολογίου, η συγγραφή της Ετήσιας Έκθεσης καθώς και η γραφιστική απεικόνιση των γραφημάτων της Έρευνας ξεκίνησε κατά το δεύτερο

εξάμηνο του 2023, περίοδος κατά την οποία αποφασίστηκε η λήξη της αποδοχής ηλεκτρονικών απαντήσεων.

Από το σύνολο των 332 Δήμων της χώρας στους οποίους στάλθηκαν τα ερωτηματολόγια, απάντησαν 203 Δήμοι, δηλαδή πάνω από το 61%. Το ποσοστό αυτό χαρακτηρίζεται ως αρκετά ικανοποιητικό και είναι υψηλότερο σε σχέση με όλα τα προηγούμενα έτη διεξαγωγής της Έρευνας (201 απαντήσεις το 2021, 178 απαντήσεις το 2020, 120 απαντήσεις το 2019, 104 απαντήσεις το 2018, 110 απαντήσεις το 2017).

Χάρτης Δήμων που απάντησαν στην Έρευνα

Πίνακας 1 Δήμοι που απάντησαν στην Έρευνα ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	Παλαιού Φαλήρου	Γρεβενών	Δίου-Ολύμπου	Νάξου και Μικρών Κυκλάδων
Αβδήρων	Παλλήνης	Δεσκάτης	Εμμανουήλ Παππά	Νισύρου
Αρριανών	Παπάγου Χολαργού	Εορδαίας	Ηρακλείας	Πάρου
Δοξάτου	Πειραιά	Καστοριάς	Θέρμης	Ρόδου
Δράμας	Πεντέλης	Κοζάνης	Θεσσαλονίκης	Σερίφου
Θάσου	Περάματος	Πρεσπών	Καλαμαριάς	Σίφνου
Καβάλας	Περιστερίου	Σερβίων	Κασσάνδρας	Σύρου Ερμούπολης
Μύκης	Πόρου	Φλώρινας	Κατερίνης	Τήλου
Νέστου	Ραφήνας-Πικερμίου	Περιφέρεια Ηπείρου	Κορδελιού-Ευόσμου	Φολεγάνδρου
Ορεσιτιάδας	Σαλαμίνας	Αρταίων	Νεάπολης-Συκεών	Περιφέρεια Πελοποννήσου
Σαμοθράκης	Σπάτων-Αρτέμιδος	Βορείων Τζουμέρκων	Νέας Προποντιδας	Άργους Μικηνών
Σουφλίου	Τροιζηνίας-Μεθάνων	Γεωργίου Καραϊσκάκη	Παύλου Μελά	Βέλου-Βόχας
Περιφέρεια Αττικής	Ύδρας	Ζαγορίου	Πέλλας	Βόρειας Κυνουρίας
Αγίας Παρασκευής	Φυλής	Ηγουμενίτσας	Πύδνας-Κολινδρού	Γορτυνίας
Αγίου Δημητρίου	Χαϊδαρίου	Κεντρικών Τζουμέρκων	Πυλαίας-Χορτιάτη	Δυτικής Μάνης
Αγίων Αναργύρων-Καματερού	Χαλανδρίου	Κόνιτσας	Σερρών	Ελαφονήσου
Αθηναίων	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	Μετσόβου	Σλύδρας	Ερμιονίδας
Αιγάλεω	Αγίου Ευστρατίου	Νικολάου Σκουφά	Ορακοκάστρου	Ευρώτα
Αίγινα	Ανατολικής Σάμου	Πάργας	Περιφέρεια Κρήτης	Μεσσήνης
Αμαρουσίου	Δυτικής Σάμου	Πρέβεζας	Αγίου Βασιλείου	Μονεμβασιάς
Αχαρνών	Δυτικής Λέσβου	Παγωνίου	Αγίου Νικολάου	Νότιας Κυνουρίας
Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης	Λήμνου	Περιφέρεια Θεσσαλίας	Ανωγείων	Οιχαλίας
Βριλησίων	Μυτιλήνης	Αλμυρού	Αρχάνων Αστερουσίων	Πύλου Νέστορος
Βύρωνα	Χίου	Αργιθέας	Γαύδου	Σικυωνίων
Γαλατσίου	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Ελασσόνας	Γόρτυνας	Τρίτολης
Δάφνης-Υμηττού	Αγρινίου	Ζαγοράς-Μουρσαίου	Ηρακλείου	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Διονύσου	Αιγιαλείας	Καρδίτσας	Ιεράπετρας	Αγράφων
Ελευσίνας	Ακτίου Βόνιτσας	Μετεώρων	Μαλεβιζίου	Αλιάρτου Θεσπιέων
Ελληνικού-Αργυρούπολης	Αμφιλοχίας	Παλαμά	Μυλοποτάμου	Αμφικλείας-Ελάτειας
Ζωγράφου	Ανδραβίδας-Κυλλήνης	Σοφάδων	Ορχομενού	Διρφύων-Μεσσαπίων
Ηρακλείου	Ανδρίτσαινας Κρεστένων	Τεμπών	Ρεθύμνης	Δομοκού
Ιλίου	Αρχαίας Ολυμπίας	Τρικκαίων	Σητείας	Δωρίδας
Καισαριανής	Ξηρομέρου	Τυρνάβου	Φαιστού	Ερέτριας
Καλλιθέας	Δυτικής Αχαΐας	Φαρκαδόνας	Χανίων	Θηβαίων
Κερατινίου-Δραπετσώνας	Ερμιάνθου	Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Χερσονήσου	Καρύστου
Κηφισιάς	Ζαχάρως	Ζακύνθου	Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	Λεβαδέων
Κρωπίας	Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου	Λευκάδας	Αμοργού	Λοκρών
Λαυρεωτικής	Καλαβρύτων	Παξών	Ανάφης	Παγγαίου
Λυκόβρυσης-Πεύκης	Ναυπακτίας	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Άνδρου	Σκύρου
Μαραθώνα	Πύργου	Αλεξάνδρειας	Αντιπάρου	Στυλίδας
Μαρκοπούλου Μεσογαίας	Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	Αλμωπίας	Αστυπάλαιας	
Μεγαρέων	Άργους Ορεστικού	Αμπελοκήπων Μενεμένης	Κάσου	
Νέας Ιωνίας	Βελβεντού	Βέροιας	Κω	
Παιανίας	Βοΐου	Βισαλτίας	Λειψών	

Πίνακας 2 Περιφέρειες που απάντησαν στην Έρευνα

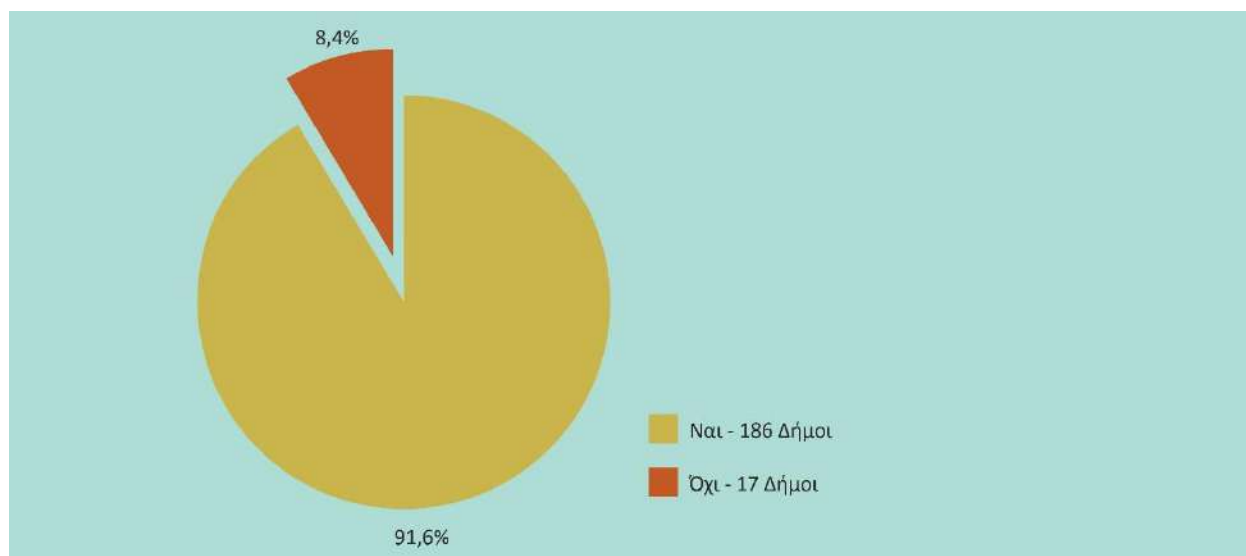
Κεντρικής Μακεδονίας
Δυτικής Ελλάδας
Κρήτης
Ηπείρου
Ιονίων Νήσων
Στερεάς Ελλάδας
Θεσσαλίας

3. Ευρήματα της Έρευνας

3.1. Ένταξη Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στην Διοίκηση του Δήμου - Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες

Ερώτηση 1: Γνωρίζετε την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Γράφημα 1

Από τους 203 Δήμους οι οποίοι απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, οι 186, ποσοστό που φτάνει το 91,6%, δήλωσαν ότι γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες. Ενώ, μόλις 17 Δήμοι, δηλαδή το 8,4%, δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την Χάρτα Ισότητας.

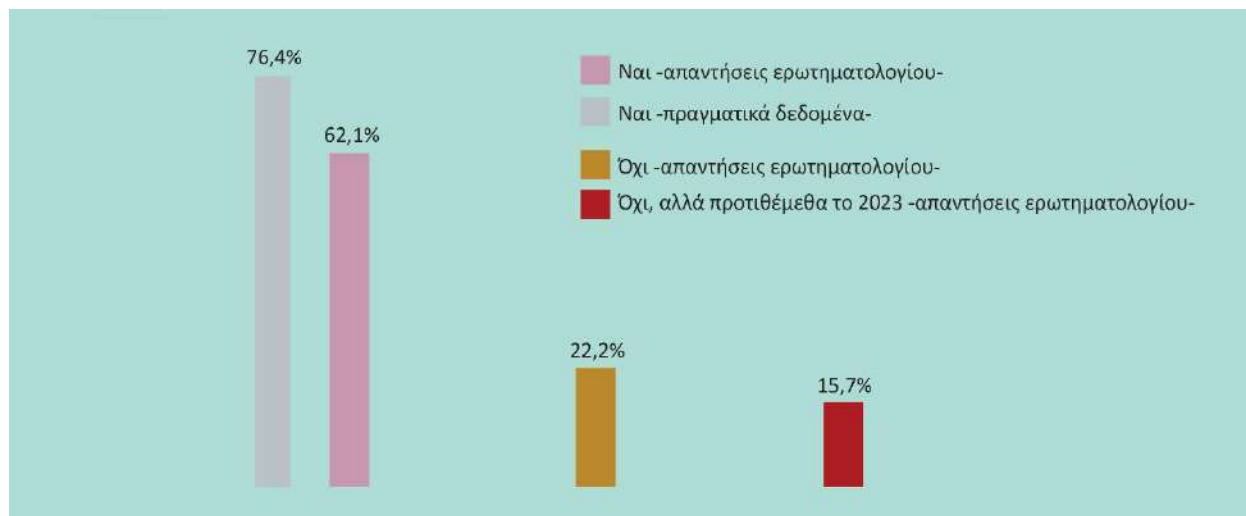
Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, από τους 17 Δήμους που δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την Χάρτα Ισότητας, οι 5 από αυτούς¹ την έχουν υπογράψει κατά την χρονική περίοδο 2011-2020, ενισχύοντας για ακόμα μία χρονιά, τα ευρήματα των προηγούμενων Ετήσιων Εκθέσεων αναφορικά με την αδυναμία παραγωγής θεσμικής μνήμης, καθώς η υπογραφή της Χάρτας από την Δημοτική Αρχή δεν συνεπάγεται αυτομάτως τη διάχυση της πληροφορίας στη Διοίκηση ή στην επόμενη Δημοτική Αρχή.

Συγκριτικά με τα δύο προηγούμενα έτη αναφοράς της Ετήσιας Έκθεσης (2021, 2020), το ποσοστό των Δήμων οι οποίοι απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση παραμένει σε σταθερά επίπεδα (92% - 91%), γεγονός που δηλώνει την διατήρηση της ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης, σε θέματα ισότητας φύλων, σε υψηλά και ικανοποιητικά επίπεδα.

¹ Δήμος Αγράφων, Δήμος Αίγινας, Δήμος Ανδρίτσαινας-Κρεστένων, Δήμος Σαμοθράκης, Δήμος Τυρνάβου

Ερώτηση 2: Έχετε υπογράψει την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Γράφημα 2

Με βάση τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, 126 Δήμοι (62,1%) δήλωσαν ότι έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας στις τοπικές κοινωνίες, ενώ 32 Δήμοι (15,7%) απάντησαν ότι προτίθενται να υπογράψουν την Χάρτα εντός του 2023. Οι 45 από τις 203 απαντήσεις στην ερώτηση για την υπογραφή της Χάρτας ήταν αρνητικές.

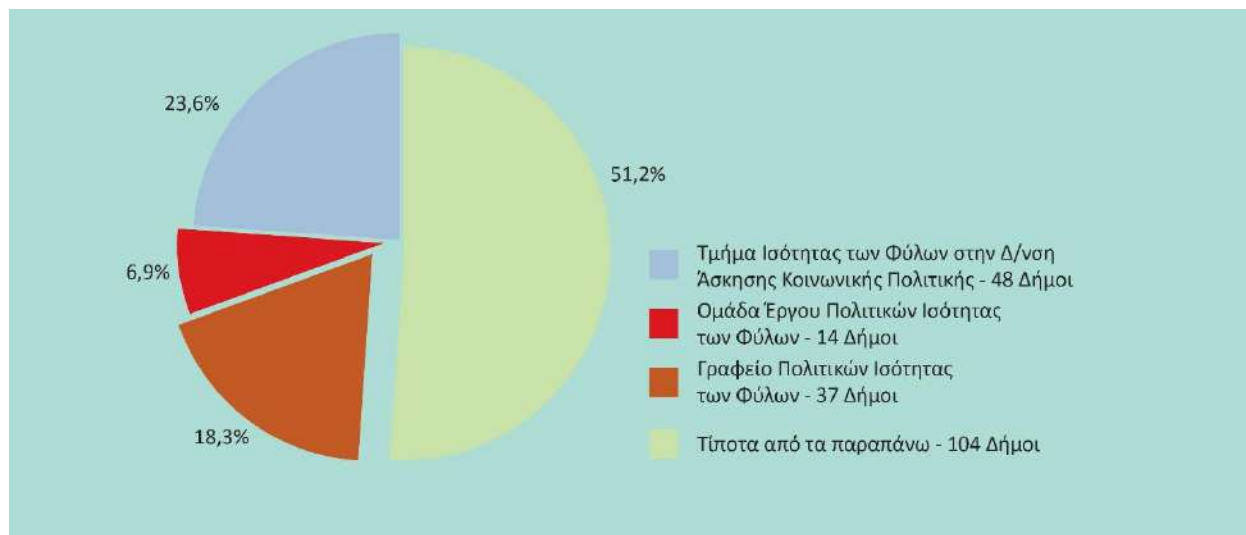
Με βάση τα δεδομένα που έχει η Γενική Γραμματεία στην διάθεσή της έως σήμερα, από τους 203 Δήμους που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο οι 155 έχουν υπογράψει την Χάρτα Ισότητας. Δηλαδή, το ποσοστό το οποίο αντικατοπτρίζει τα πραγματικά δεδομένα των Δήμων με θετική απάντηση στην υπογραφή της Χάρτας ανέρχεται σε 76,4 ποσοστιαίες μονάδες.

Οι 29 από τους Δήμους που επέλεξαν «Όχι» ή «Όχι, αλλά προτιθέμεθα να την υπογράψουμε το 2023» ως απάντηση, έχουν προχωρήσει στην υπογραφή της Χάρτας πριν το 2016, η πλειοψηφία εξ' αυτών το 2011 και οι υπόλοιποι το 2016 και το 2018.

Τέλος, αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Χάρτα της Ισότητας των Φύλων, αρκετοί Δήμοι, μέχρι σήμερα, δυστυχώς δεν έχουν προχωρήσει στην υπογραφή της. Ο αριθμός των Δήμων που δεν έχουν υπογράψει την Χάρτα ανέρχεται σε 115 από το σύνολο των 332 Δήμων της Χώρας.

Ερώτηση 3: Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων;

Γράφημα 3

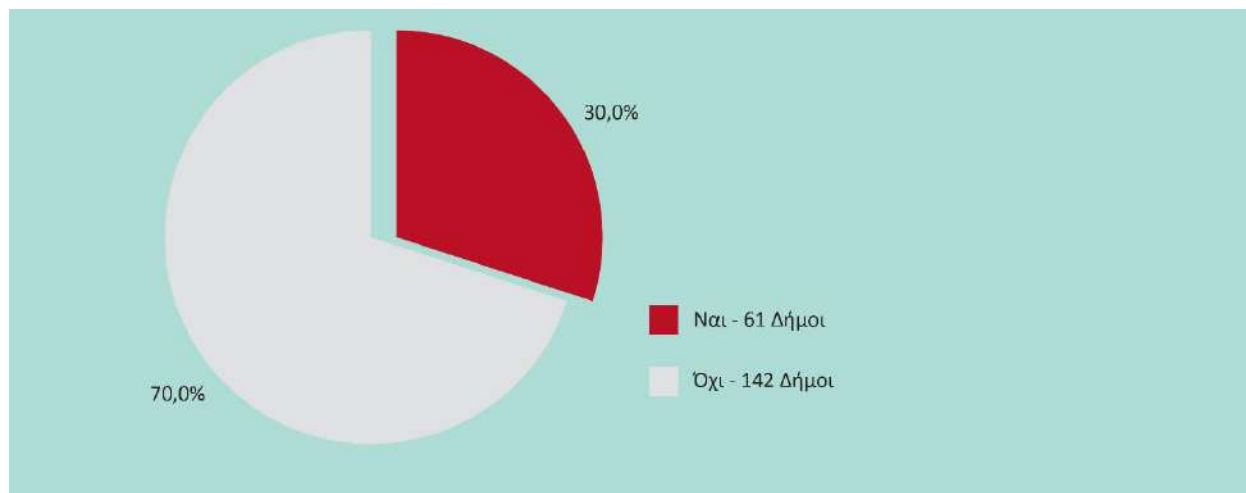

Από το σύνολο των Δήμων που αποκρίθηκαν στην Έρευνα, οι 99 δήλωσαν ότι διαθέτουν διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων. Πιο αναλυτικά, 48 Δήμοι (23,6%) δήλωσαν ότι διαθέτουν Τμήμα Ισότητας των Φύλων, 14 Δήμοι (6,9%) δήλωσαν ότι διαθέτουν Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων, ενώ 37 Δήμοι (18,3%) δήλωσαν ότι έχουν Γραφείο Πολιτικών Ισότητας.

Ερώτηση 4: Έχει οριστεί ειδική/ός σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert);

Γράφημα 4

Αναφορικά με το ερώτημα για την ύπαρξη ειδικής/ού σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert), από τους 203 Δήμους που απάντησαν, οι 61 (30,0%) δήλωσαν ότι διαθέτουν, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους 142 Δήμους (70,0%) οι οποίοι δήλωσαν ότι δεν διαθέτουν. Οι 23 Δήμοι, από τους 104 οι οποίοι απάντησαν στην *Ερώτηση 3* πως δεν διαθέτουν κάποια από τις τρεις διακριτές υπηρεσιακές μονάδες αρμόδια για θέματα ισότητας φύλων, δήλωσαν ότι διαθέτουν gender expert.

Ερώτηση 5: Εάν δεν διαθέτετε τίποτα από τα παραπάνω, ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου;

Πολύ σημαντικό εύρημα της Έρευνας αποτελούν οι απαντήσεις των Δήμων που, κατά δήλωσή τους, δεν διαθέτουν Τμήμα Ισότητας Φύλων ή Ομάδα έργου Πολιτικών Ισότητας Φύλων ή Γραφείο Πολιτικών Ισότητας Φύλων αλλά διαθέτουν κάποια άλλη αρμόδια μονάδα για θέματα φύλου. Ο αριθμός των Δήμων αυτών ανέρχεται σε 99. Ενδεικτικά κάποιες από τις αρμόδιες μονάδες που καταγράφηκαν από τους Δήμους είναι οι παρακάτω:

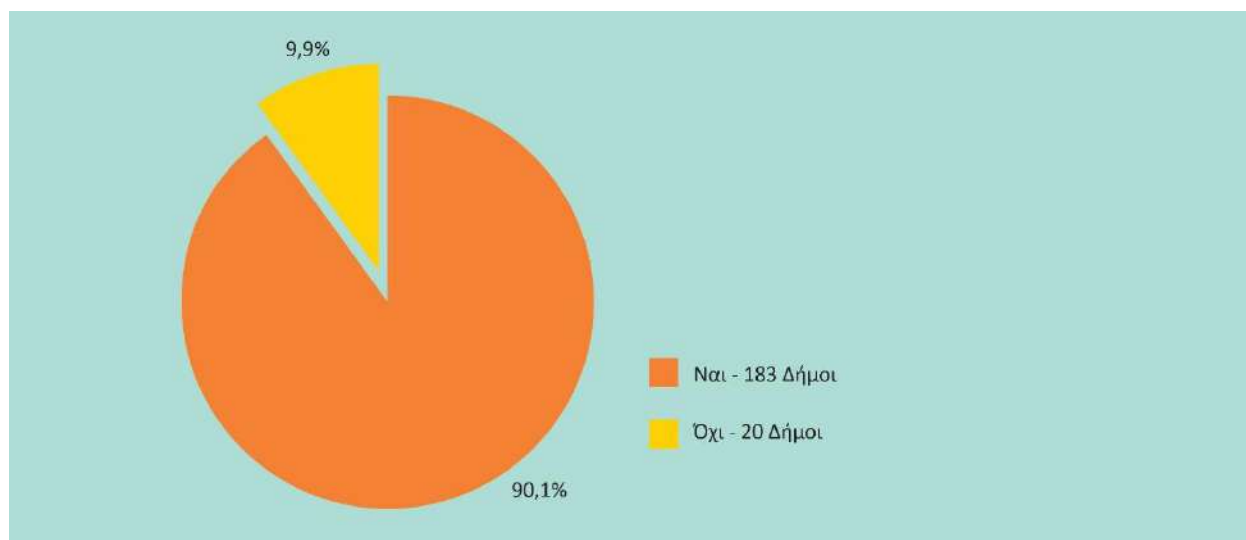
- Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)
- Συμβουλευτικό Κέντρο του Δήμου
- Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής/Προστασίας/Πρόνοιας
- Διεύθυνση/Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής/Προστασίας/Πρόνοιας/Μέριμνας/Πολιτικής & Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- Κοινωνική Υπηρεσία
- Κέντρο Κοινότητας

Συμπερασματικά, από το σύνολο των 203 Δήμων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, το 97,0% (197 Δήμοι) διαθέτει τουλάχιστον ένα αρμόδιο όργανο (είτε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα, είτε κάποια αρμόδια μονάδα, είτε gender expert) για τα θέματα ισότητας φύλων.

3.2. Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)

Ερώτηση 6: Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων;

Γράφημα 5

183 Δήμοι (90,1%) από το σύνολο των 203, απάντησαν θετικά στο 6^ο ερώτημα για το αν διαθέτουν Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ). Έτσι, στην συλλογή και την καταγραφή της πλειοψηφίας των δεδομένων της παρούσας Έρευνας συμμετείχαν είτε επικουρικά είτε αμιγώς οι Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων γεγονός που ενισχύει την αξιοπιστία του περιεχομένου της.

Πιο συγκεκριμένα, στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται η αύξηση του αριθμού των Δήμων που απάντησαν καταφατικά στο ερώτημα εάν διαθέτουν ΔΕΠΙΣ καθώς επίσης φαίνεται και ο συνολικός αριθμός των Δήμων που δήλωσαν ότι δεν διαθέτουν ΔΕΠΙΣ κατά την διάρκεια των 5 τελευταίων ετών:

Πίνακας 3

Διαθέτετε ΔΕΠΙΣ;	2018	2019	2020	2021	2022
Ναι	38 Δήμοι (36,5%)	60 Δήμοι (50%)	140 Δήμοι (78,7%)	186 Δήμοι (92,5%)	183 Δήμοι (90,1%)
Όχι	66 Δήμοι (63,5%)	60 Δήμοι (50%)	38 Δήμοι (21,3%)	15 Δήμοι (7,5%)	20 Δήμοι (9,9%)

Στηριζόμενοι στα πραγματικά στοιχεία που έχει η Γενική Γραμματεία στην διάθεσή της, το σύνολο των Δήμων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, έχουν συστήσει ΔΕΠΙΣ κατά την διάρκεια των ετών 2021 – 2023.

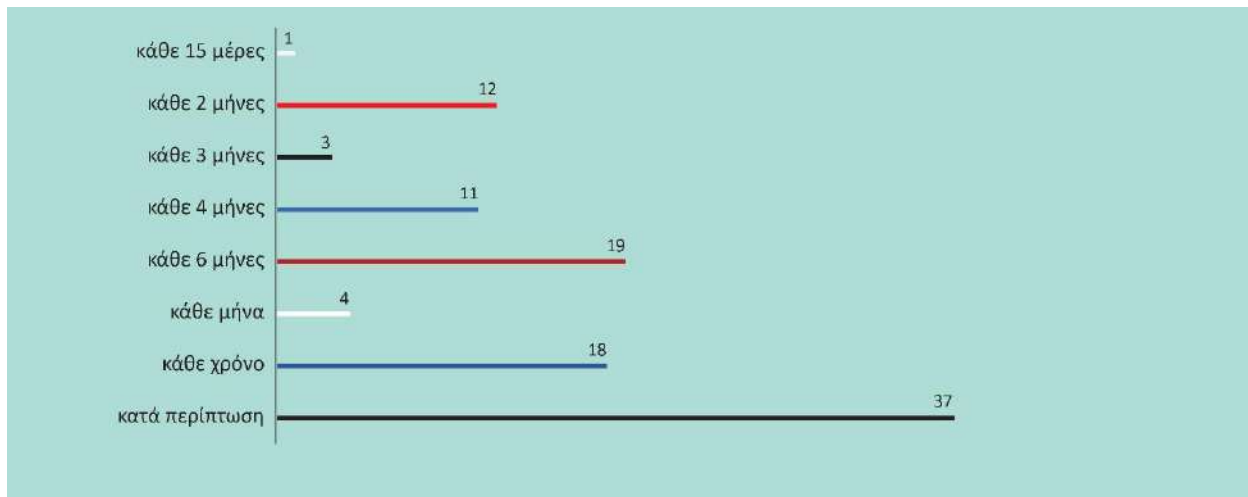
Αναφορικά με το σύνολο των 332 Δήμων της χώρας, έχουμε την σύσταση 326 ΔΕΠΙΣ. Το ποσοστό κάλυψης ξεπερνάει το 98,2% και αυξάνεται κάθε χρόνο.

Οι 6 Δήμοι που δεν έχουν προχωρήσει στην σύσταση ΔΕΠΙΣ μέχρι την ημερομηνία συγγραφής της Έκθεσης είναι:

- Δήμος Αγκιστρίου
- Δήμος Αλοννήσου
- Δήμος Αριστοτέλη
- Δήμος Κιμώλου
- Δήμος Κυθήρων
- Δήμος Ωρωπού

Ερώτηση 7: Με ποια συχνότητα συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων το 2022;

Γράφημα 6

Πιο αναλυτικά και με βάση το παραπάνω γράφημα, ο Δήμος Φυλής δήλωσε ότι η συχνότητα με την οποία συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων για το έτος 2022 ήταν κάθε 15 μέρες. 12 από τους Δήμους δήλωσαν ότι η συχνότητα των συνεδριάσεων ήταν κάθε 2 μήνες. Κάθε 3 μήνες συνεδρίασαν 3 ΔΕΠΙΣ Δήμων ενώ κάθε 4 μήνες δήλωσαν ότι συνεδρίασαν 11 ΔΕΠΙΣ Δήμων. 19 Δήμοι δήλωσαν συχνότητα κάθε 6 μήνες. Κάθε μήνα δήλωσαν ότι συνεδρίασαν οι ΔΕΠΙΣ 4 Δήμων ενώ κάθε χρόνο δήλωσαν 18 Δήμοι. Οι ΔΕΠΙΣ που συνεδρίασαν κατά περίπτωση ήταν 37.

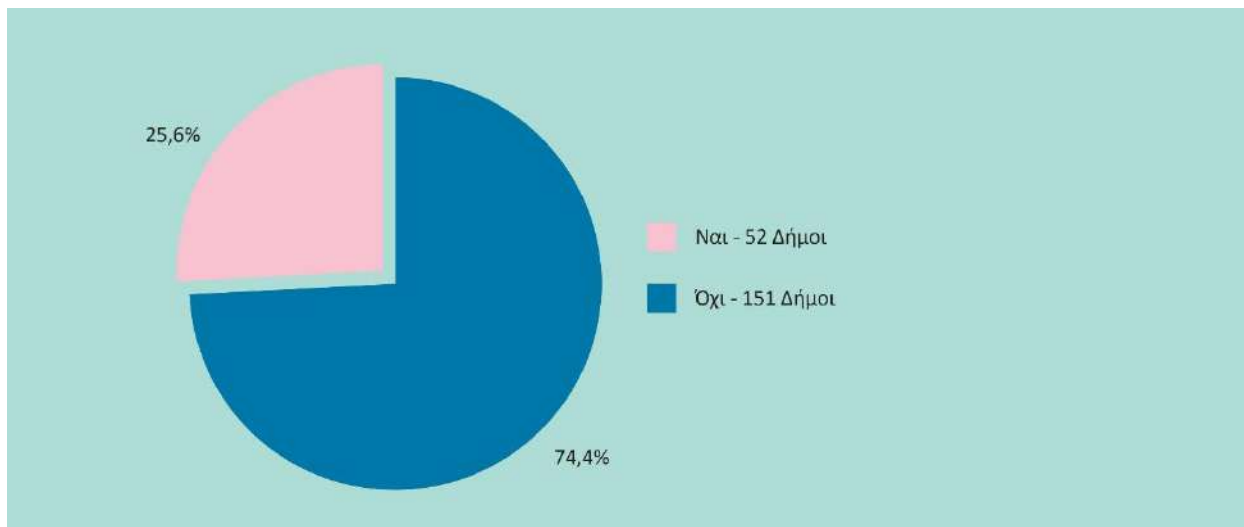
Ερώτηση 8: Ποιες ήταν οι αφορμές για την/τις κατά περίπτωση συνεδρίαση/σεις της ΔΕΠΙΣ;

Μερικές από τις βασικές αφορμές για τις κατά περίπτωση συνεδριάσεις των ΔΕΠΙΣ ήταν οι παρακάτω:

- Σχεδιασμός δράσεων - Σχεδιασμός επετειακών δράσεων
- Επικαιρότητα
- Σύσταση της Επιτροπής - Σύνταξη κανονισμού λειτουργίας - Γνωριμία μελών
- Θέματα Ισότητας των Φύλων - Ενημερώσεις και αιτήματα πολιτών

Ερώτηση 9: Βρίσκεστε σε συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ;

Γράφημα 7

Η παραπάνω νεοεισαχθείσα ερώτηση αποτυπώνει την δικτύωση των ΔΕΠΙΣ σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.4604/2019. Αρνητική απάντηση στην συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ έδωσαν 151 Δήμοι (74,4%). Οι υπόλοιποι 52 Δήμοι δήλωσαν, στην πλειοψηφία τους, ότι συνεργάζονται με ΔΕΠΙΣ όμορων Δήμων. Πιο συγκεκριμένα, κάποιες από τις συνεργασίες σταχυολογούνται παρακάτω:

- ΔΕΠΙΣ Πειραιά με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων Δραπετσώνας, Περάματος, Κορυδαλλού και αντίστροφα,
- ΔΕΠΙΣ Κηφισιάς με όλες τις ΔΕΠΙΣ του Βόρειου Τομέα Αθηνών και αντίστροφα,
- ΔΕΠΙΣ Παλαιού Φαλήρου με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων Καλλιθέας και Αγίου Δημητρίου,
- ΔΕΠΙΣ Αγίου Νικολάου και Χανίων με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων Ηρακλείου και Σητείας,
- ΔΕΠΙΣ Βέροιας με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων Αλεξάνδρειας και Νάουσας,

3.3. Θέματα Ισότητας Φύλων – Αντιμετώπιση περιστατικών βίας κατά των γυναικών

Ερώτηση 10: Διαθέτετε δομές αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών;

Γράφημα 8

Σύμφωνα με τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, το 72,4% των Δήμων (147 Δήμοι) απάντησαν πως δεν διαθέτουν κάποια δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών, ενώ το 21,2% (43 Δήμοι) απάντησαν πως διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο. Οι 7 από τους 203 Δήμους (3,4%) απάντησαν πως διαθέτουν Ξενώνα Φιλοξενίας ενώ 6 Δήμοι (3,0%) απάντησαν πως διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και σε αυτό το σημείο τα πραγματικά δεδομένα που έχει στην διάθεσή της η Γενική Γραμματεία: στο σύνολο των 203 Δήμων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, λειτουργούν 23 Συμβουλευτικά Κέντρα (σε 21 Δήμους – στην Αθήνα λειτουργούν 2 ΣΚ). Παρατηρώντας το γράφημα βλέπουμε ότι 43 Δήμοι έχουν επιλέξει ως δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών την απάντηση «Συμβουλευτικό Κέντρο». Η διαφορά των 20 Δήμων που προκύπτει αναφέρεται είτε σε Συμβουλευτικά Κέντρα που ανήκουν σε όμορους Δήμους και άρα έχουν προσμετρηθεί δύο φορές είτε σε Δήμους που, ενώ διαθέτουν δομή Συμβουλευτικού Κέντρου, δεν επέλεξαν την κατάλληλη απάντηση.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΑΔ και του ευρύτερου δικτύου, για το σύνολο των 332 Δήμων της χώρας, ανέρχονται σε 42. Οι Ξενώνες Φιλοξενίας είναι 20 στο σύνολό τους (οι 2 Ξενώνες Φιλοξενίας είναι του ΕΚΚΑ).

Ερώτηση 11: *Εάν δεν διαθέτετε κάποια δομή, που παραπέμπετε τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών;*

Οι πιο συχνές απαντήσεις που δόθηκαν στην ερώτηση για την παραπομπή των περιστατικών βίας κατά των γυναικών στην περίπτωση που δεν υπάρχει στον Δήμο κάποια αρμόδια δομή, ήταν οι εξής:

- Δομές ΓΓΙΑΔ (Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες Φιλοξενίας, Γραμμή SOS 15900)
- Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)
- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)
- Εισαγγελία
- Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ)
- Κέντρα Κοινότητας
- Κοινωνική Υπηρεσία

Ερώτηση 12: *Από την εμπειρία σας, ποιά πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;*

Μία ακόμα νεοεισαχθείσα ερώτηση για την φετινή καταγραφή των δράσεων για θέματα Ισότητας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αφορά την καταγραφή, με βάση την εμπειρία του κάθε Δήμου, των βασικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στους Δήμους.

Στο σύνολο των 203 δήμων που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο, οι 181 (89,1%) απάντησαν στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;». Έχει δε ενδιαφέρον ότι από τους 181 Δήμους οι 105 (58%) ανέφεραν παραπάνω από ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο τους.

Αναλυτικότερα, η πιο συχνή απάντηση σε ποσοστό 49,7% (90 αναφορές) αφορούσε την ανεργία των γυναικών, ενώ σε ποσοστό 35,4% (64 αναφορές) αφορούσε την άσκηση σε βάρος τους κάθε μορφής βίας (ενδοοικογενειακή, σωματική, ψυχολογική, λεκτική βία και σεξουαλική παρενόχληση). Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι απαντήσεις που συμπεριλαμβάνουν την απουσία ευκαιριών και την δυσκολία ανεύρεσης εργασίας σε ποσοστό 20,4% (37 αναφορές), καθώς και την εργασιακή ανισότητα καθώς και άλλα εργασιακά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σε ποσοστό 12,7% (23 αναφορές). Πολύ συχνό πρόβλημα, επίσης, συνιστά η απουσία ή η υποστελέχωση διαφόρων δομών με ποσοστό 12,7% (23 αναφορές), όπως συμβουλευτικά κέντρα, ΚΔΑΠ, βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΑΠΗ, δομές φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και ΚΕΠΑ.

Ταυτόχρονα, οι αναφορές σε οικονομικά προβλήματα ή οι περιπτώσεις φτώχειας ανέρχονται στο 11% των απαντήσεων (20 αναφορές), ενώ ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 3,8% (7 αναφορές) αναφέρεται στην οικονομική εξάρτηση των γυναικών από το στενό οικογενειακό τους περιβάλλον. Βάσει των απαντήσεων, σημαντικό πρόβλημα συνιστά, επίσης, ο φόβος του στιγματισμού και τα κοινωνικά στερεότυπα με ποσοστό 9,4% (17 αναφορές) καθώς και η μειωμένη συμμετοχή των γυναικών στα κοινά ή σε κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες (16 αναφορές - 8,8%). Ακόμη, 13 δήμοι ανέφεραν ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν προβλήματα απομόνωσης-περιθωριοποίησης, πολλές φορές λόγω των

δύσβατων περιοχών που διαμένουν, αλλά και δυσκολίες εναρμόνισης της επαγγελματικής και προσωπικής τους ζωής.

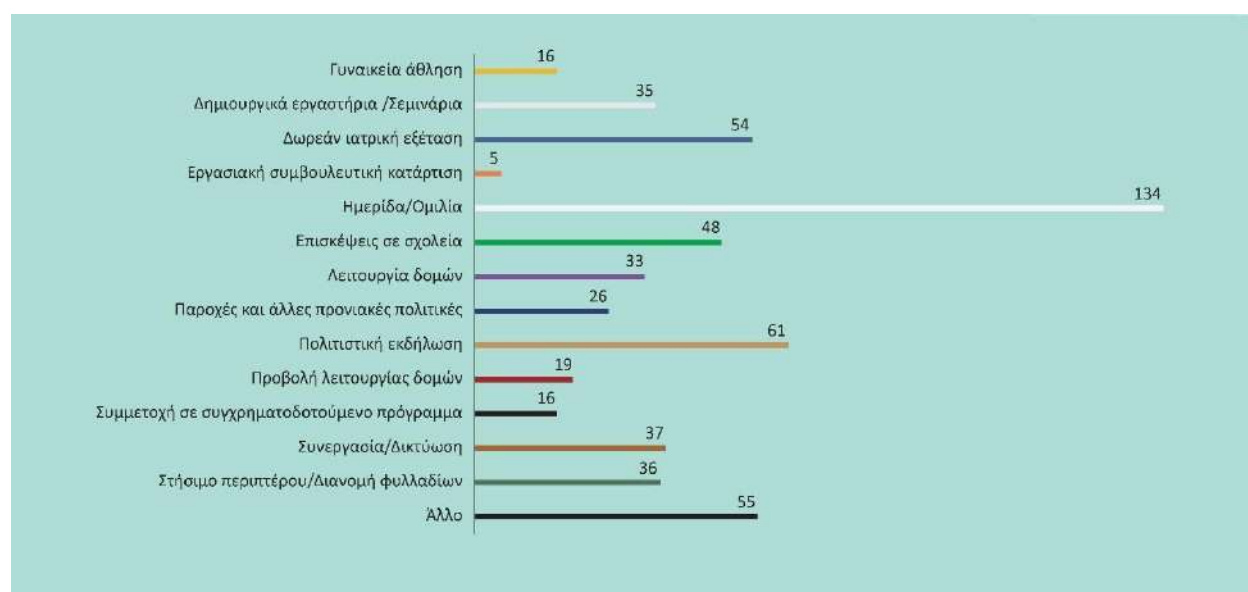
Παράλληλα, υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις αναλφαβητισμού ή πολύ χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (6,6% - 12 αναφορές), ιδίως σε περιπτώσεις γυναικών Ρομά, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι, από το σύνολο των απαντήσεων, το 5% (9 αναφορές) έκανε λόγο για απουσία νομικής υποστήριξης και ενημέρωσης των γυναικών για τα δικαιώματά τους και για ζητήματα έμφυλης βίας, γενικά.

Τέλος, από το σύνολο των Δήμων που απάντησαν στη συγκεκριμένη ερώτηση, οι 8 υποστήριξαν ότι υπάρχει ο φόβος και η ανασφάλεια των γυναικών να αναφέρουν περιπτώσεις θυματοποίησής τους στις αρμόδιες υπηρεσίες, ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζει το 5,5% (10 αναφορές) των απαντήσεων, το οποίο υποστηρίζει ότι είτε δεν γνωρίζουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο τους, είτε είναι ελάχιστα, είτε δεν υπάρχουν προβλήματα για τις γυναίκες στο Δήμο τους. Ενδεικτικά, ο Δήμος Παξών δήλωσε ότι «Γενικότερα στο δήμο μας δεν έχουν παρουσιαστεί μέχρι τώρα περιστατικά βίας απέναντι σε γυναίκες. Οι γυναίκες δραστηριοποιούνται στον τουρισμό πολύ ενεργά με δικές τους επιχειρήσεις ή συμμετέχοντας σε οικογενειακές επιχειρήσεις. Επίσης, είναι μέλη συλλόγων που έχουν να κάνουν με τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και την παιδεία. Στον μικρό μας δήμο, 5 γυναίκες είναι μέλη του δημοτικού συμβουλίου, η μια εκ των οποίων είναι η Πρόεδρος».

3.4. Δράσεις Προώθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Είδος δράσεων

Γράφημα 9

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν και καταγράφηκαν από τους Δήμους μέσω του ερωτηματολογίου για το έτος 2022 ήταν 575. Ο συνολικός αριθμός των δράσεων εμφανίζεται σημαντικά αυξημένος σε σχέση με την καταγραφή του προηγούμενου έτους 2021 (465 δράσεις) κατά 110 δράσεις.

Πιο αναλυτικά, παρατηρούμε την αύξηση των δράσεων «Ημερίδα/Ομιλία» (από 107 δράσεις για το 2021 σε 134 για το 2022) οι οποίες πραγματοποιήθηκαν είτε διαδικτυακά είτε δια ζώσης. Επίσης παρατηρούμε αυξήσεις στο πλήθος των δράσεων για τις κατηγορίες «Γυναικεία άθληση», «Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια», «Δωρεάν ιατρική εξέταση», «Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση», «Επισκέψεις σε σχολεία», «Λειτουργία δομών», «Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές», «Πολιτιστική εκδήλωση», «Προβολή λειτουργίας δομών», «Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα», «Συνεργασία/Δικτύωση» και «Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων».

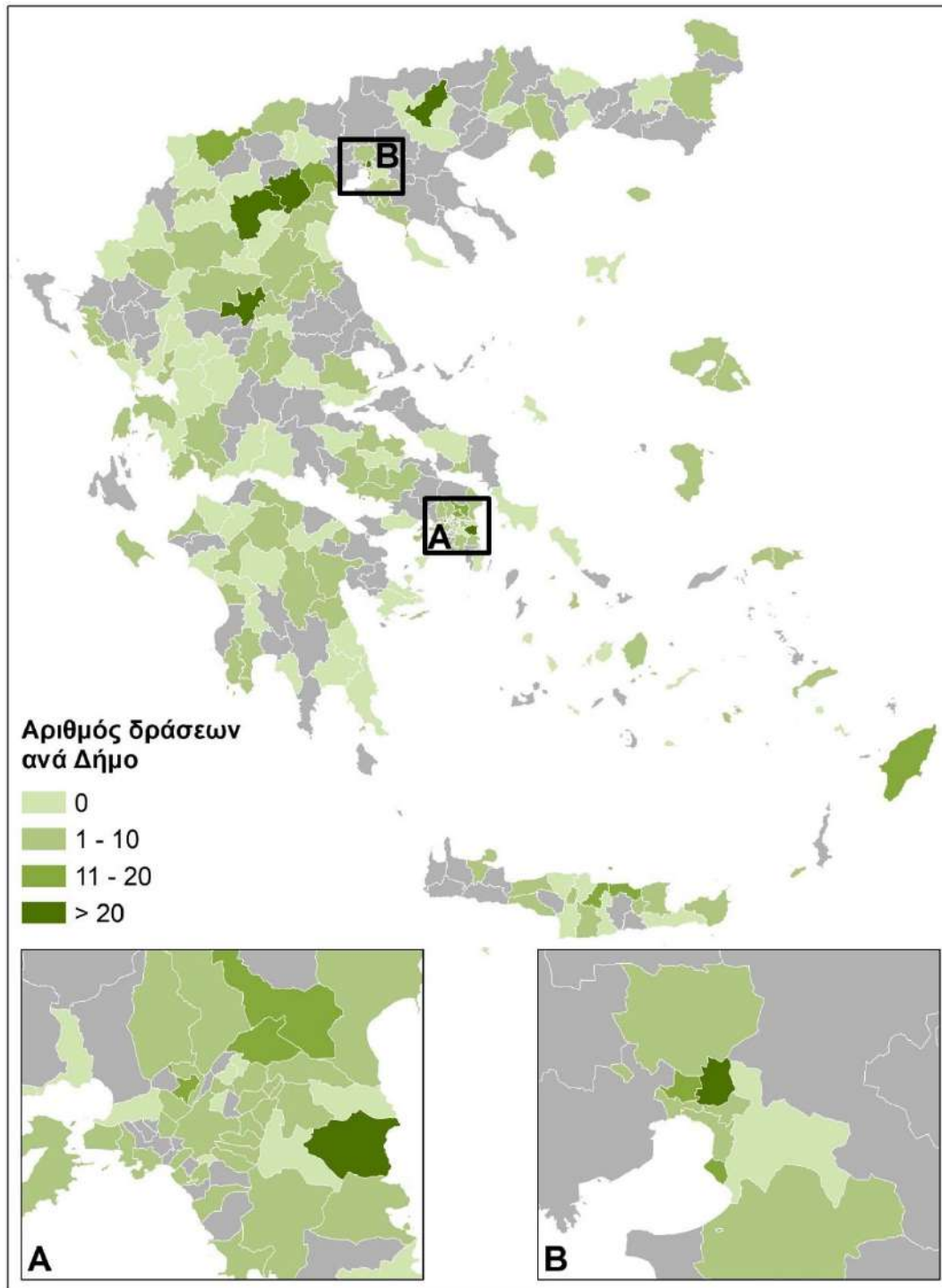
Αναλυτικότερα, η κατανομή με βάση τα ποσοστά του είδους των δράσεων που υλοποίησαν οι Δήμοι το 2022 είναι η εξής:

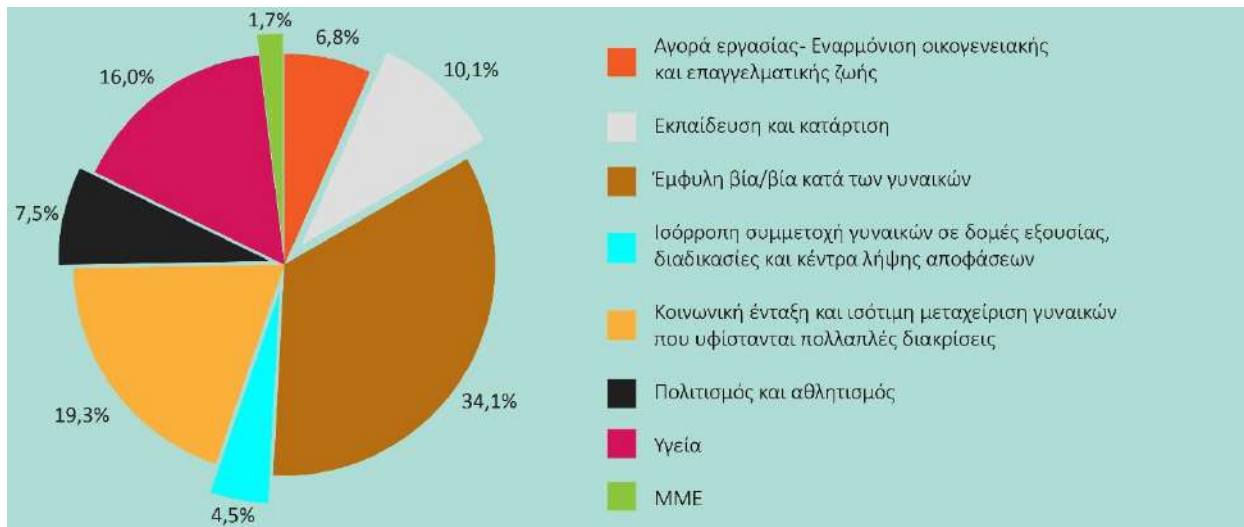
- Στο είδος «**Ημερίδα/Ομιλία**» καταγράφηκαν 134 καταχωρίσεις, ποσοστό 23,3% του συνολικού αριθμού των δράσεων. Η πλειοψηφία των εν λόγω δράσεων υλοποιήθηκε κυρίως στα πλαίσια της 25ης Νοεμβρίου, Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών και της 8ης Μαρτίου, Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Οι υπόλοιπες δράσεις αυτής της κατηγορίας αφορούσαν και πάλι την έμφυλη βία, την υγεία των γυναικών και την ενημέρωση και πρόληψη της έμφυλης βίας στο σχολείο και την οικογένεια.
- «**Πολιτιστική εκδήλωση**», 61 εγγραφές (10,6%). Πρόκειται για διαγωνισμούς και εκθέσεις φωτογραφίας, θεατρικές παραστάσεις, προβολές ταινιών, δωρεές βιβλίων και παρουσιάσεις βιβλίων με θέμα την γυναίκα, την ισότητα των φύλων, την εμπορία ανθρώπων.
- Στο είδος «**Δωρεάν ιατρική εξέταση**» καταγράφηκαν 54 δράσεις (ποσοστό 9,4% του συνολικού αριθμού των δράσεων). Σε αυτές τις δράσεις περιλαμβάνονται δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις κυρίως από κινητές μονάδες όπως τεστ ΠΑΠ, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφία, εμβολιασμούς παιδιών οικογενειών Ρομά, καθώς και δωρεάν υπηρεσίες ψυχικής υγείας για όλες/ους τις/τους δημότισσες/τες.
- «**Επισκέψεις σε σχολεία**», 48 δράσεις (8,3%). Το περιεχόμενο των δράσεων περιλαμβάνει κυρίως συζητήσεις με παιδιά και βιωματικές ασκήσεις.
- 37 δράσεις υλοποιήθηκαν και κατατάχθηκαν στο είδος «**Συνεργασία/Δικτύωση**» (6,4%). Οι εν λόγω δράσεις αφορούν κυρίως στη δικτύωση των Συμβουλευτικών Κέντρων των Δήμων με τις υπόλοιπες κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχουν οι Δήμοι για την καλύτερη συνεργασία αναφορικά με περιστατικά έμφυλης βίας μέσα στην πανδημία αλλά και γενικότερα, όπως και με ΜΚΟ και φορείς που δραστηριοποιούνται σε δομές προσφύγων, καθώς και με τις Περιφέρειες και με τα σχολεία υποδοχής παιδιών προσφύγων των Δήμων για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας κατά των γυναικών προσφύγων και των παιδιών τους.
- «**Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων**», 36 δράσεις (6,3%). Παρατηρείται για ακόμα μία φορά ότι η πλειοψηφία των δράσεων συνδέεται με τη λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων για την βία κατά των γυναικών στους Δήμους.

- 35 Δήμοι πραγματοποίησαν δράσεις στο είδος «**Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια**» (6,1%). Σε αυτές τις δράσεις περιλαμβάνονται εργαστήρια πολιτιστικού χαρακτήρα απευθυνόμενα σε πολλές κατηγορίες γυναικών (μητέρες, γυναίκες τρίτης ηλικίας, άνεργες κλπ). Επίσης περιλαμβάνονται συμμετοχικά εργαστήρια που αφορούν γυναίκες πρόσφυγες και γυναίκες Ρομά, καθώς επίσης και βιωματικά εργαστήρια που λαμβάνουν χώρα σε σχολεία και αφορούν την έμφυλη βία.
- «**Λειτουργία δομών**», 33 εγγραφές (5,7%). Οι Δήμοι σε αυτό το πεδίο ανέφεραν τη λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων, Κέντρων Γυναικών, Ιατρείων Μητρικού Θηλασμού, Παιδικών Σταθμών, Κοινωνικών Παντοπωλείων, Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας Ηλικιωμένων, Κοινωνικών Φροντιστηρίων, Κοινωνικών Φαρμακείων, Υποστηρικτικών Υπηρεσιών για Ρομά, το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», Δημοτικών Βιβλιοθηκών κ.α.
- 26 δράσεις πραγματοποιήθηκαν από Δήμους στο είδος «**Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές**» (4,5%). Σε αυτές περιλαμβάνονται τα προνοιακά και κοινωνικά επιδόματα, οι δράσεις των Κέντρων Κοινότητας Ρομά, οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και τα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, διανομή τροφίμων, κ.α.
- «**Προβολή λειτουργίας δομών**», 19 εγγραφές (3,3%). Σε αυτό το πεδίο συμπεριλαμβάνονται οι συνεντεύξεις στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, η λειτουργία ιστοσελίδων και η διανομή ενημερωτικού υλικού καθώς και άλλες συναφείς δράσεις.
- «**Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα**», 16 εγγραφές (2,8%) που αφορά είτε στη συνέχιση της λειτουργίας των υπαρχουσών δομών (Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες Φιλοξενίας, Παιδικοί Σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Κοινωνικά Εστιατόρια) είτε σε ευρωπαϊκά προγράμματα σχεδιασμού πολιτικών ισότητας.
- «**Γυναικεία άθληση**», 16 εγγραφές (2,8%) που περιλάμβαναν δωρεάν σεμινάρια αυτοάμυνας για γυναίκες, προγράμματα θεραπευτικής γυμναστικής για γυναίκες τρίτης ηλικίας, καθώς και εξειδικευμένα δωρεάν προγράμματα γυμναστικής και χορού αποκλειστικά για γυναίκες.
- «**Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση**», 5 εγγραφές (0,9%) που αφορούν σε υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής που παρέχονται από τα Συμβουλευτικά Κέντρα, αλλά και σε εξειδικευμένα Κέντρα Απασχόλησης των Δήμων με τη μορφή σεμιναρίων και συνεδριών.

Τέλος, εκτός του συνολικά αυξημένου αριθμού δράσεων ανά Δήμο, το έτος 2022 παρουσιάζει ενδιαφέρον και ως προς τη γεωγραφική διασπορά του αριθμού των δράσεων. Παρατηρούμε ότι ορισμένοι μικρότεροι σε πληθυσμό Δήμοι εκτός των ευρύτερων ορίων των μεγάλων πόλεων της χώρας πραγματοποίησαν κατ' αναλογία σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό δράσεων. Ενδεικτικά εδώ αναφέρουμε τους Δήμους Αλεξάνδρειας, Κοζάνης, Φλώρινας και Βέροιας.

Στο παραπάνω γράφημα παρουσιάζονται οι κατανομές των δράσεων στα θεματικά πεδία της «Έμφυλης βίας/βίας κατά των γυναικών», της «Κοινωνικής ένταξης και ισότιμης μεταχείρισης γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις», της «Υγείας», της «Εκπαίδευσης και κατάρτισης», της «Αγοράς εργασίας – Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» του θεματικού πεδίου «Πολιτισμός και αθλητισμός», των «ΜΜΕ» και τέλος της «Ισόρροπης συμμετοχής των γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων».

Πιο αναλυτικά, δεδομένου ότι η απάντηση στην ερώτηση που σχετίζεται με το θεματικό πεδίο της κάθε δράσης μπορούσε να λάβει πολλαπλές επιλογές, τα αποτελέσματα έχουν πάρει την παρακάτω μορφή: το θεματικό πεδίο της «Έμφυλης βίας/βίας κατά των γυναικών» με 296 καταγραφές, αντιπροσωπεύει το 34,1% του συνόλου των απαντήσεων. Οι δράσεις που καταγράφηκαν στο θεματικό πεδίο της «Κοινωνικής ένταξης και ισότιμης μεταχείρισης γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις» ήταν 168 ή το 19,3% του συνολικού ποσοστού. Το τρίτο μεγαλύτερο θεματικό πεδίο του ερωτηματολογίου, όπως φαίνεται και στο *Γράφημα 10*, είναι αυτό της «Υγείας» με 139 καταχωρίσεις (16,0%), ενώ με ποσοστά κάτω του 15,0% του συνόλου των απαντήσεων για τις δράσεις εμφανίζονται τα θεματικά πεδία της «Εκπαίδευσης και κατάρτισης» (88 καταχωρίσεις, 10,1%) του «Πολιτισμού και Αθλητισμού» (65 καταχωρίσεις, 7,5%), της «Αγοράς εργασίας - Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» (59 καταχωρίσεις, 6,8%), της «Ισόρροπης συμμετοχής γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων» (39 καταχωρίσεις, 4,5%) και τέλος των «ΜΜΕ» με 15 καταχωρίσεις, δηλαδή το 1,7% του συνολικού αριθμού των εισαγωγών.

4. Ενδεικτικές Καλές Πρακτικές

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι, ανά είδος δράσης, καλές πρακτικές που πραγματοποιήθηκαν από Δήμους και Περιφέρειες κατά το έτος 2022, όπως αυτές καταγράφηκαν μέσα στις απαντήσεις του ερωτηματολογίου. Στόχος είναι να αποτελέσουν ενδεικτικά παραδείγματα για όλους τους Δήμους και τις Περιφέρειες που επιθυμούν μελλοντικά να αναπτύξουν παρόμοιες δράσεις ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της κάθε περιοχής.

Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις των Δήμων και των Περιφερειών, οι δράσεις ήταν αρκετές και οι περισσότερες είχαν ως σκοπό να προσφέρουν βοήθεια και να εμψυχώσουν τις γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, τις εγκύους αλλά και τις μητέρες, τις γυναίκες επιχειρηματίες αλλά και τις άνεργες γυναίκες, τις γυναίκες καλλιτέχνιδες, τις φοιτήτριες και τις γυναίκες του ακαδημαϊκού χώρου. Το μεγαλύτερο όμως κομμάτι των δράσεων, και σε αυτή την Έρευνα όπως και σε όλες τις Έρευνες των προηγούμενων ετών, περιλαμβάνει την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, της βίας κατά των γυναικών.

Πίνακας 4

Είδος δράσεων	Περιγραφή δράσεων
Δωρεάν ιατρική εξέταση	<p>Οι Δήμοι Παλαιού Φαλήρου, Ηρωικής Νήσου Κάσου, Ανατολικής Σάμου, Ελληνικού-Αργυρούπολης, Τεμπών και ακόμα 25 Δήμοι προχώρησαν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων που αφορούσαν την παροχή δωρεάν ιατρικών εξετάσεων σε γυναίκες δημότισσες.</p> <p>Η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη με την παροχή δωρεάν γυναικολογικών εξετάσεων είναι ένα θετικό βήμα προς την προώθηση της ισότητας των φύλων. Η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και είναι ένα βοηθητικό μέτρο, ιδίως για τις γυναίκες που δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν οικονομικά σε τέτοιες υπηρεσίες. Επιπλέον οι τακτικές εξετάσεις βοηθούν στην έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας και στην ενδυνάμωση των γυναικών ώστε να αναλάβουν τον έλεγχο της υγείας τους και να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις.</p>
Πολιτιστική εκδήλωση	<p>Ο Δήμος Ακτίου-Βόνιτσας, ο Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας και άλλοι Δήμοι διοργάνωσαν πολιτιστικές δράσεις όπως εκθέσεις φωτογραφίας και δράσεις ενημέρωσης. Ο συνολικός αριθμός των δράσεων στην κατηγορία «Πολιτιστική εκδήλωση» ανήλθε σε 61.</p> <p>Μία πολιτιστική εκδήλωση όπως μια έκθεση φωτογραφίας μπορεί να εξυπηρετήσει πολλαπλούς σκοπούς και να συμβάλει στην επίτευξη της</p>

	<p>ισότητας των φύλων. Ένα έργο τέχνης μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό μέσο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες. Επίσης, μπορεί να αναδείξει τα προβλήματα των γυναικών και την ανάγκη για υποστήριξη και κατανόηση από την ευρύτερη κοινότητα. Μια πολιτιστική εκδήλωση εμπλέκει την τοπική κοινότητα, ενθαρρύνοντας το διάλογο και τις συζητήσεις σχετικά με την ισότητα των φύλων και τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες.</p>
<p>Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια</p>	<p>Ο Δήμος Αγίου Νικολάου διοργάνωσε μία σειρά δράσεων, εργαστηρίων και σεμιναρίων, για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών διάρκειας 16 ημερών. Στο ίδιο είδος καταγράφηκαν άλλες 34 δράσεις από διάφορους Δήμους.</p> <p>Το εργαστήριο για την Ημέρα της Γυναίκας και το πρόγραμμα με τίτλο "I am not a doll" από την ΠΕΠΙΣ Ιόνιων Νήσων αποτελεί ένα εξαιρετο παράδειγμα.</p> <p>Οι δράσεις αυτές επικεντρώνονται σε ένα κρίσιμο ζήτημα, αφού η βία κατά των γυναικών αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για την επίτευξη της ισότητας των φύλων. Μέσα από τις δράσεις αυτές υπογραμμίζεται η σημασία της αντιμετώπισης της βίας και της κακοποίησης που πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. Επίσης, τέτοιου είδους δράσεις συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις διάφορες μορφές βίας που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες. Η γνώση αυτή είναι απαραίτητη για την προώθηση της ισότητας των φύλων, καθώς αμφισβητεί τις επιβλαβείς πεποιθήσεις και στάσεις που διακινδυνεύουν τη βία.</p>
<p>Επισκέψεις σε σχολεία</p>	<p>Η επίσκεψη στο 2^ο ΓΕΛ Κερασινίου για την ευαισθητοποίηση των μαθητριών/ών της Α΄ Λυκείου στα στερεότυπα φύλου και την έμφυλη βία και η επίσκεψη ψυχολόγου με σκοπό την ενημέρωση σε θέματα βίας κατά των γυναικών είναι κάποιες από τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο συγκεκριμένο είδος από τους Δήμους Κερασινίου-Δραπετσώνας και Καβάλας αντίστοιχα.</p> <p>Γενικότερα οι επισκέψεις στα σχολεία με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα στερεότυπα των φύλων και την έμφυλη βία θεωρείται μια εξαιρετική πρακτική για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Μέσα από την ενίσχυση και την πληροφόρηση που θα λάβουν οι μαθητές θα είναι σε θέση να αμφισβητούν τα στερεότυπα των φύλων, τους κοινωνικούς κανόνες και ρόλους και να προωθούν την ισότητα.</p>
<p>Ημερίδα/Ομιλία</p>	<p>Ο Δήμος Κηφισιάς διοργάνωσε Ημερίδα/Ομιλία αναφορικά με το θέμα της Ισόρροπης συμμετοχής γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Στο ίδιο είδος δράσης «Ημερίδα/Ομιλία» καταγράφηκαν άλλες 133 δράσεις σε διάφορους Δήμους.</p>

	<p>Οι διαδικτυακές ομιλίες με θέμα "Εμφυλη βία-Βία κατά των Γυναικών", που διοργάνωσε η ΠΕΠΙΣ Ηπείρου σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, αποτελούν μια ακόμα καλή πρακτική. Παρόμοιες δράσεις καταγράφηκαν και σε άλλες Περιφέρειες τις χώρας.</p> <p>Τέτοιες ημερίδες ενημέρωσης εξυπηρετούν διάφορους σημαντικούς σκοπούς για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Μπορούν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μέτρων για την αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων και να προσφέρουν πρότυπα που θα εμπνεύσουν ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια και οι γυναίκες να αναλάβουν θέσεις ευθύνης. Ακόμα είναι μια ευκαιρία να έρθουν σε επαφή διάφοροι ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των φορέων χάραξης πολιτικής, των ακτιβιστών, των οργανώσεων και των μελών της κοινότητας, για να συνεργαστούν και να εργαστούν για την επίτευξη της ισότητας των φύλων στις δομές εξουσίας.</p>
Εργασιακή συμβουλευτική/Κατάρτιση	<p>Το Γραφείο Εργασιακής Συμβουλευτικής του Δήμου Καλαμαριάς διοργάνωσε δια ζώσης ομαδικά εργαστήρια πληροφόρησης και συμβουλευτικής σχετικά με την παρενόχληση στην εργασία (mobbing). Ο Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου διοργάνωσε δράσης ενημέρωσης και καθοδήγησης σχετικά με την ορθή συμπλήρωση αιτήσεων για θέσεις εργασίας.</p> <p>Η εργασιακή συμβουλευτική και κατάρτιση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των διακρίσεων.</p>
Γυναικεία άθληση	<p>Αρκετοί Δήμοι όπως οι Αγίου Δημητρίου, Αθηναίων, Αμπελοκήπων Μενεμένης, Άργους Μυκηνών, Βριλησίων, Δράμας, Κω, Παλλήνης, Παπάγου Χολαργού, πραγματοποίησαν μαθήματα αυτοάμυνας, στο πλαίσιο του είδους δράσης «Γυναικεία Άθληση».</p>
Άλλο	<p>Η δημιουργία και η διάχυση του κοινωνικού μηνύματος από την ΠΕΠΙΣ Κρήτης: «Μη συνηθίζεις τη βία! Πάρε και εσύ Θέση!» (https://www.youtube.com/watch?v=fVg8P7eEc5I) προωθεί ένα κοινωνικό μήνυμα. Η δημιουργία και η διάδοση ενός κοινωνικού μηνύματος μέσω πλατφορμών όπως το YouTube μπορεί να συμβάλει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και τις επιζήμιες επιπτώσεις της στην κοινωνία. Επιτρέπει την προσέγγιση ενός ευρύτερου κοινού και την ενθάρρυνση συζητήσεων σχετικά με το θέμα.</p>

5. Συμπεράσματα

Η ανταπόκριση των Δήμων στο ερωτηματολόγιο της Γενικής Γραμματείας παρουσιάζει αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια, ενώ το έτος 2022 αποτέλεσε τη χρονιά με τις περισσότερες συνεισφορές. Όπως προαναφέρθηκε, αυξημένος ήταν και ο αριθμός των δράσεων των Δήμων για την ισότητα των φύλων σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Με βάση τα παραπάνω, οι προτάσεις της μελέτης προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση για τα επόμενα έτη συνοψίζονται παρακάτω:

- Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Ε. στην κατεύθυνση της πραγματοποίησης περαιτέρω δράσεων και συνεργειών με αρμόδιους φορείς με σκοπό:
  - την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες στους εναπομείναντες Δήμους που δεν έχουν προχωρήσει ακόμα στην υπογραφή της,
  - την ενημέρωση των Δημοτικών Αρχών ως προς το περιεχόμενο της Χάρτας Ισότητας και των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει οι Δήμοι και οι Περιφέρειες στο πλαίσιο της υπογραφής της,
  - την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων των Δήμων και των Περιφερειών για το πλαίσιο άσκησης πολιτικής ισότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση, το περιεχόμενο της Χάρτας Ισότητας και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της υπογραφής της,
  - την εκπαίδευση του προσωπικού των Δήμων για την Κατάρτιση των Σχεδίων Ισότητας,
  - την παρακολούθηση και συνεισφορά στις εν εξελίξει διαδικασίες για την δημιουργία παράλληλης εξειδικευμένης δομής (helpdesk) στη ΓΓΙΑΔ, στελεχωμένης με προσωπικό επιμορφωμένο σε θέματα ισότητας και αυτοδιοίκησης.
- Αναφορικά με τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ), την σύστασή τους και τις συνεδριάσεις τους, προτείνεται:
  - η άμεση σύσταση ΔΕΠΙΣ από τους Δήμους που δεν το έχουν κάνει μέχρι τώρα,
  - η συνεδρίαση των ΔΕΠΙΣ όλων των Δήμων σε τακτική βάση, ενδεικτικά μία φορά κάθε τρεις μήνες.
- Αναφορικά με την δικτύωση των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ), προτείνεται:
  - η αλληλοτροφοδότηση των Δήμων με σχετικό ενημερωτικό υλικό για θέματα ισότητας των φύλων καθώς και,
  - η ανταλλαγή προτάσεων αναφορικά με δράσεις που υλοποιούνται από τις ΔΕΠΙΣ.

- Σχετικά με την συγκρότηση Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ), προτείνεται:
  - η συνεχής υπόμνηση της σχετικής εγκυκλίου στις Περιφέρειες που δεν έχουν συγκροτήσει ΠΕΠΙΣ,
  - η ενεργοποίηση των ήδη υφιστάμενων ΠΕΠΙΣ (συχνότερες συνεδριάσεις, κ.α.),
  - η υλοποίηση δράσεων σε συνεργασία με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων της Περιφέρειας,
  - η ενημέρωση των Περιφερειών σε σχέση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την σχετική νομοθεσία.

- Τήρηση σε ετήσια βάση στατιστικών στοιχείων για την κατά φύλο συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού (Περιφερειακά και Δημοτικά Συμβούλια) με την βοήθεια της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ).

- Τακτικές συναντήσεις μεταξύ των Γραφείων Ισότητας της Κεντρικής Ένωσης των Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) και των Αυτοτελών Γραφείων των Περιφερειών.

6. Βιβλιογραφία

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2022). Ετήσια Έκθεση 2021 – Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2021). Ετήσια Έκθεση 2020 – Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2021). Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025.

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2020). Ετήσια Έκθεση 2019. Η Πρόοδος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2019). Ετήσια Έκθεση 2018. Η Πρόοδος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων (2018). Ετήσια Έκθεση 2017. Η Πρόοδος των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στη Χώρα. Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων (2017). Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων (2011). Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013. Αθήνα: Εκδόσεις Διόνικος.

Βουγιούκα, Α., Θελερίτη, Μ., Οικονόμου, Μ., Βάσσου, Β. (2012). Οδηγός για την ένταξη της οπτικής του φύλου (gender mainstreaming) στην κοινωνική πολιτική που ασκείται σε τοπικό επίπεδο & της κατάρτισης του προϋπολογισμού των δήμων με την οπτική του φύλου (gender budgeting). Α. Ηλικιωμένες Γυναίκες, Β. Γυναίκες Ρομά, Γ. Γυναίκες με αναπηρία, Δ. Μετανάστριες, εκπονήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος Progree, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

Μάρη, Ε. & Μπίρμπας, Δ. (2011). Οδηγός Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες, «Ενθάρρυνση και Υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

Στρατηγάκη, Μ. (2007). Το Φύλο της Κοινωνικής Πολιτικής. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.

Council of Europe- Centre of Expertise for Good Governance (2021). Participation of women in political life at the local level in Greece. Study and Policy Advice. Strasbourg.

Παράρτημα Ι: Φόρμα Ερωτηματολογίου

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2022

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από το αρμόδιο όργανο της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ).

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρακαλούμε συμπληρώστε τα παρακάτω στοιχεία:

Όνομασία Δήμου:

Ταχυδρομική Διεύθυνση Δήμου:

Διεύθυνση ιστοσελίδας (site) Δήμου:

Όνομα & ιδιότητα υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

email υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

Τηλέφωνο υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

Ημερομηνία συμπλήρωσης ερωτηματολογίου:

ΕΝΤΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

1. Γνωρίζετε την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα απευθύνεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης, οι οποίες καλούνται να την υπογράψουν, να αναλάβουν δημόσια επίσημη δέσμευση για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων, και να υλοποιήσουν, εντός της επικράτειάς τους, τις δεσμεύσεις που διατυπώνονται στη Χάρτα.

- Ναι
- Όχι

2. Έχει υπογράψει ο Δήμος σας την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες" (έως 31/12/2022);

- Ναι
- Όχι

- Όχι, αλλά προτιθέμεθα να την υπογράψουμε το 2023

3. Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων;

Η Υπηρεσιακή Μονάδα Πολιτικών Ισότητας των Φύλων σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα των γυναικών και των ανδρών σε όλους τους τομείς (άρθρο 97 του Ν. 3852/2010, Πρόγραμμα «Καλλικράτης»).

- Τμήμα Ισότητας των Φύλων στην Διεύθυνση Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής (μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Τίποτα από τα παραπάνω

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

4. Εάν δεν διαθέτει ο Δήμος σας τίποτα από τα παραπάνω, ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου;

(κείμενο σύντομης απάντησης)

5. Έχει οριστεί ειδική/ός σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert);

- Ναι
- Όχι

6. Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων;

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν.4604/2019 "Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας" σε κάθε δήμο συνιστάται Δημοτική Επιτροπή Ισότητας, η οποία είναι συμβουλευτικό, προς το δημοτικό συμβούλιο, όργανο. Οι ΔΕΠΙΣ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων, υποστηρίζουν την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές των δήμων συμμετέχοντας στην εκπόνηση σχετικών σχεδίων δράσης, εισηγούμενη προτάσεις για τη λήψη αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων προς τα αρμόδια όργανα των δήμων και συνεργαζόμενη με την ΠΕΠΙΣ της Περιφέρειάς τους καθώς και με τις δομές του δικτύου της ΓΓΟΠΙΦ και φορείς της κοινωνίας των πολιτών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου παρέχονται στην εγκύκλιο της ΓΓΟΠΙΦ 1/2020.

- Ναι
- Όχι (μετάβαση σε ερώτημα 9)

7. Με ποια συχνότητα συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων το 2022;

- Κάθε 15 μέρες (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε μήνα (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 2 μήνες (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 4 μήνες (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 6 μήνες (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε χρόνο (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Δεν έχει συνεδριάσει (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κατά περίπτωση
- Άλλο (μετάβαση σε ερώτημα 9)

8. Ποιες ήταν οι αφορμές για την/τις κατά περίπτωση συνεδρίαση/σεις;

(κείμενο σύντομης απάντησης)

9. Διαθέτετε Σχέδιο Δράσης του Δήμου για την Ισότητα των Φύλων;

Κάθε Δήμος που υπογράφει τη Χάρτα, εντός εύλογης χρονικής προθεσμίας (η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2 έτη) από την ημερομηνία υπογραφής, αναλαμβάνει να καταρτίσει και να υιοθετήσει το δικό του Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των Φύλων σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming) και, στη συνέχεια, να το εφαρμόζει. Το Σχέδιο Δράσης ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες του Δήμου, τα μέτρα που σκοπεύει να λάβει και τους πόρους που θα διαθέσει, για την υλοποίηση της Χάρτας και των δεσμεύσεών της. Αποτελεί προϊόν διαβουλεύσεων με τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς, αξιολογείται και επικαιροποιείται ανάλογα με τις αναγκαιότητες που προκύπτουν και εντοπίζονται.

- Ναι
- Όχι (μετάβαση σε ερώτημα 11)

10. Παρακαλούμε παραθέστε τον σύνδεσμο (link) που οδηγεί στο αναρτημένο Σχέδιο Δράσης στον ιστότοπο (site) του Δήμου:

(κείμενο σύντομης απάντησης)

ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ Ν.4604/2019

11. Βρίσκεστε σε συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ;

- Ναι
- Όχι *(μετάβαση σε ερώτημα 13)*

12. Με ποιες ΔΕΠΙΣ βρίσκεστε σε συνεργασία; Παρακαλώ καταγράψτε τους Δήμους στους οποίους ανήκουν οι εν λόγω ΔΕΠΙΣ.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

13. Βρίσκεστε σε συνεργασία με την ΠΕΠΙΣ της Περιφέρειάς σας ή με άλλες ΠΕΠΙΣ;

- Ναι
- Όχι *(μετάβαση σε ερώτημα 15)*

14. Με ποιες ΠΕΠΙΣ βρίσκεστε σε συνεργασία; Παρακαλώ καταγράψτε τις Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι εν λόγω ΠΕΠΙΣ.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

ΔΟΜΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

15. Επιλέξτε αν διαθέτετε ή όχι Δομές Αντιμετώπισης της Βίας κατά των Γυναικών και ποιες είναι αυτές;

- Συμβουλευτικό Κέντρο *(μετάβαση σε ερώτημα 17)*
- Ξενώνας Φιλοξενίας *(μετάβαση σε ερώτημα 17)*
- Συμβουλευτικό Κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας *(μετάβαση σε ερώτημα 17)*
- Τίποτα από τα παραπάνω

16. Εάν δεν διαθέτετε κάποια δομή, που παραπέμπετε τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών;

- Συμβουλευτικό Κέντρο όμορου Δήμου

- Ξενώνας Φιλοξενίας όμορου Δήμου
- Γραμμή SOS 15900
- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)
- Αστυνομία
- Εισαγγελία
- Άλλο

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ - ΔΡΑΣΕΩΝ

17. Έχετε υλοποιήσει κάποια Παρέμβαση - Δράση στον Δήμο σας για την Προώθηση των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων;

- Ναι
- Όχι (μετάβαση σε ερώτημα 27)

Μας ενδιαφέρει μια περιεκτική περιγραφή της δράσης, π.χ.:

- *Ενημερωτική ημερίδα για την κακοποίηση των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας εξάλειψης της βίας*
- *Δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις (test rap, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφικός έλεγχος) με παράλληλη διανομή του εντύπου της Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ. για την ενδοοικογενειακή βία*
- *Συνδρομή ομάδων γυναικών για δημιουργία εκθέσεων τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και παραδοσιακών υφαντών και κεντημάτων*
- *Δωρεάν σεμινάριο αυτοάμυνας KRAV MAGA για γυναίκες*
- *Ομιλία σε σχέση με τη βία στην οικογένεια, τα όρια και την ευαλωτότητα των παιδιών στους γονείς των μαθητών δημοτικών σχολείων*
- *Παρουσίαση του Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών του Δήμου σε εκπομπή του τοπικού καναλιού*
- *Οργανώθηκε ενημερωτική καμπάνια για την γνωστοποίηση στην τοπική κοινωνία της ύπαρξης του κέντρου συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών - θυμάτων βίας του Δήμου*
- *Τοποθετήθηκε περίπτερο και μοιράστηκαν φυλλάδια*

- Δομές παροχής φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων και παιδιών ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας

- Δημιουργική απασχόληση ασθενών γυναικών με μέτρια άνοια.

18. Είδος δράσης:

- Ημερίδα/Ομιλία
- Προβολή λειτουργίας δομών
- Λειτουργία δομών
- Δωρεάν ιατρική εξέταση
- Επισκέψεις σε σχολεία
- Πολιτιστική εκδήλωση
- Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση
- Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές
- Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα
- Συνεργασία/Δικτύωση
- Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων
- Γυναικεία άθληση
- Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια
- Άλλο

19. Περιγραφή δράσης:

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

20. Θεματικό πεδίο που εντάσσεται η δράση:

- Κοινωνική ένταξη και ισότιμη μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
- Έμφυλη βία/βία κατά των γυναικών
- Αγορά εργασίας - Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

- Εκπαίδευση και κατάρτιση
- Πολιτισμός και αθλητισμός
- ΜΜΕ
- Υγεία
- Ισόρροπη συμμετοχή γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων

21. Ομάδα - στόχος δράσης:

- Όλες/οι δημότισσες/ες
- Γυναίκες δημότισσες
- Ειδική κατηγορία γυναικών (π.χ. γυναίκες μονογονείς, ΑμεΑ, Ρομά, τοξικομανείς, αποφυλακισμένες, κ.α.)
- Άνδρες δημότες
- Ειδική κατηγορία ανδρών (π.χ. θύτες ενδοοικογενειακής βίας)
- Άλλο:

22. Εάν στην προηγούμενη ερώτηση επιλέξατε ως απάντηση "ειδική κατηγορία γυναικών" ή "ειδική κατηγορία ανδρών", παρακαλούμε περιγράψτε τα χαρακτηριστικά της.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

23. Αριθμός ωφελούμενων δράσης (κατά προσέγγιση):

(κείμενο σύντομης απάντησης)

24. Κόστος κατά προσέγγιση (€):

- 0
- 1-100
- 100-500
- 500-1.000
- 1.000-10.000

- Άλλο:

25. Χρηματοδότηση:

- Ιδιωτική
- Δημόσια
- Ευρωπαϊκή/Συγχρηματοδότηση
- Άλλο:

26. Έχετε κάνει και άλλες δράσεις;

- Ναι (μετάβαση σε ερώτημα 18)
- Όχι

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

27. Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)